

## הנה"ח וחשובים מסחריים

סמסטר א' תש"ע  
מועד א'

מועד הבחינה: יום שישי 5.2.10 שעה 08:30  
משך הבחינה: שלוש שעות (לא תינתן הארכה)  
מס' עמודים: 6 עמודים  
חומר עזר: מחשבון כיס (ללא יכולת זיכרון פנימי).

# Q-55

### הנחיות:

- יש לצרף הסברים וחשובי עזר מפורטים.  
הציון יתפזר בין המרכיבים השונים של הפתרון וייתייחס לא רק לתוצאה הסופית של כל מרכיב ומרכיב, אלא גם – ובעיקר – לדרך החישוב שלו.
- במידה ונתוני השאלות אינם חד-משמעיים, או במידה ואינך יודע/ת לחשב חלק מהנתונים הנדרשים, ניתן להניח הנחה סבירה כלשהי לגבי הנתונים החסרים, לציין אותה באופן ברור ולהסתמך עליה בהמשך הפתרון.
- יש לעגל סכומים כספיים לשקל הקרוב.  
יש לעגל אחוזים עד לשתי ספרות אחרי הנקודה.

ב ה צ ל ח ה !

חברת "פתרונות אחסון בע"מ" (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית שהוקמה ביום 1 בינואר 2007 ועוסקת ביבוא ומכירת מיכלי אחסון מפלסטיק ומאלומיניום. להלן מובאים נתונים נבחרים חלקיים מתוך מאזני החברה ליום 31 בדצמבר 2007 וליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח):

31 בדצמבר 2008	31 בדצמבר 2007	
3,900,000	?	לקוחות
1,080,000	?	מלאי
?	486,000	הוצאות שכר דירה מראש
?	2,800,800	רכוש קבוע
(2,200,000)	?	ספקים
(75,200)	(72,000)	הוצאות שכר עבודה לשלם
?	(1,440,000)	חלויות שוטפות וריבית לשלם בגין הלוואות לז"א
(2,700,000)	?	הלוואות לז"א

עליכם להשיב על שאלות 1-4 המובאות להלן ומתייחסות לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009. למרות שמתקיים רצף ענייני בין השאלות השונות, הרי שהשאלות בלתי תלויות זו בזו וניתן להשיב עליהן בכל סדר שהוא.

### שאלה 1 (25 נקודות)

יתרת המזומנים ושווי המזומנים מוצגת במאזן הבוזון של החברה ליום 31 בדצמבר 2009 בסכום של 1,194,117 ש"ח והיא מורכבת ממזומנים בקופה בסך 43,210 ש"ח, מזומנים בחשבון העו"ש של החברה בבנק המטמון בסך 130,707 ש"ח, ומזומנים בפקדונות לא צמודים לזמן קצר בבנק המטמון בסך 1,020,200 ש"ח. מבדיקת פלט החשבון שהתקבל מהבנק בתחילת חודש ינואר 2010 עולה כי יתרת חשבון העו"ש של החברה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 404,210 ש"ח ואילו יתרת הפקדונות לזמן קצר של החברה בספרי הבנק לאותו יום הינה 900,200 ש"ח.

השוואה של הרישומים בספרי החברה לאלה שהתקבלו מבנק המטמון העלתה מספר ממצאים. ביום 31 בדצמבר 2009 הפקידה החברה בבנק המטמון המחאות בסכום כולל של 200,000 ש"ח, מתוכן המחאות בסכום כולל של 150,000 ש"ח שמועד פרעונן חל במהלך חודש דצמבר 2009 וכן המחאות בסכום כולל של 50,000 ש"ח שעתידות להפרע במהלך חודש ינואר 2010 והופקדו בבנק למשמרת. פעולת ההפקדה של המחאות נרשמה בספרי הבנק אך טרם נרשמה בספרי החברה. במעמד הפקדת המחאות, ביום 31 בדצמבר 2009, נתנה החברה הוראה לבנק להעביר סכום של 120,000 ש"ח מחשבון העו"ש שלה לפקדון לזמן קצר. הפקדת הכספים בפקדון נרשמה בספרי החברה אך טרם נרשמה בספרי הבנק. העברה בסכום זה של כספים מחשבון העו"ש של החברה לפקדון לזמן קצר בוצעה גם ביום 30 בנובמבר 2009, אך זו נרשמה גם בספרי הבנק וגם בספרי החברה. מלבד שתי ההעברות האחרות, לא היו תנועות נוספות בפקדונות לזמן קצר של החברה בחודשים נובמבר-דצמבר 2009. ריבית בגין החודשים נובמבר-דצמבר 2009 בסך 3,503 ש"ח שהניבו פקדונות החברה בבנק הועברה ביום 31 בדצמבר 2009 לחשבון העו"ש של החברה בבנק. פעולת העברת הריבית על הפקדונות נרשמה בספרי הבנק אך טרם נרשמה בספרי החברה.

**נדרש –** ערכו התאמת בנק ליום 31 בדצמבר 2009 והציגו גליון התאמה ופקודות התאמה נדרשות. הציגו את יתרת המזומנים ושווי המזומנים המתוקנת כפי שתופיע במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 ופרטו את סכומם של מרכיביה השונים. חשבו את שיעור הריבית החודשית האפקטיבית שנושאים הפקדונות לזמן קצר של החברה.

## שאלה 2 (25 נקודות)

מחצית מסכום המלאי המוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008 מייצגת את עלות הרכישה של 6,000 מיכלי פלסטיק ואילו המחצית הנוספת מייצגת את עלות רכישתם של 4,500 מיכלי אלומיניום. להלן נתונים אודות היקפי הרכישות מהספקים של מיכלי פלסטיק ומיכלי אלומיניום במהלך שנת 2009:

מועד	מיכלי פלסטיק		מיכלי אלומיניום	
	כמות	עלות ליחידה (בש"ח)	כמות	עלות ליחידה (בש"ח)
1 בינואר 2009	5,000	100	7,000	120
1 במאי 2009	6,000	120	13,000	110
1 בספטמבר 2009	9,000	140	10,000	130

החברה רוכשת את מלאי מיכלי הפלסטיק והאלומיניום מהספקים באשראי של שבעה חודשים ונוהגת לפרוע את התחייבויותיה כלפי הספקים במועדן. החברה משתמשת במערכת מלאי תקופתי לניהול מלאי. מלאי מיכלי הפלסטיק נמדד בשיטת FIFO, ואילו מלאי מיכלי האלומיניום נמדד בשיטת הממוצע המשוקלל הנע.

להלן נתונים אודות היקפי המכירות ללקוחות של מיכלי פלסטיק ומיכלי אלומיניום במהלך שנת 2009:

תקופה	מיכלי פלסטיק		מיכלי אלומיניום	
	כמות	מחיר ליחידה (בש"ח)	כמות	עלות ליחידה (בש"ח)
ינואר-פברואר 2009	3,000	200	2,000	250
מרץ-אפריל 2009	2,000	200	3,000	240
מאי-יוני 2009	3,000	240	7,000	240
יולי-אוגוסט 2009	2,000	240	8,000	270
ספטמבר-אוקטובר 2009	3,500	280	5,000	270
נובמבר-דצמבר 2009	4,000	280	6,000	280

לחברה לקוחות משני סוגים. הלקוחות הרוכשים מיכלי פלסטיק הם לקוחות פרטיים המזוהים עם משקי הבית והם נוהגים לבצע רכישות בכמויות קטנות לצריכה אישית. הלקוחות הרוכשים מיכלי אלומיניום הם לקוחות מסחריים המבצעים רכישות בהיקפים גדולים. בשל אופיים השונה של הלקוחות, תנאי האשראי שלהם הינם שונים. לקוחות הרוכשים מיכלי פלסטיק זוכים לאשראי של חודשיים בלבד, כך שמלוא התשלום מתבצע חודשיים לאחר מסירת מיכלי הפלסטיק. לעומת זאת, לקוחות הרוכשים מיכלי אלומיניום זוכים לאשראי ארוך יותר של ארבעה חודשים, כך שמלוא התשלום מתבצע ארבעה חודשים לאחר מסירת מיכלי האלומיניום. כיוון שהלקוחות הפרטיים מבצעים את התשלום באמצעות כרטיסי אשראי, החברה אינה יוצרת הפרשה כלשהי לחובות מסופקים בגין המכירות ללקוחות פרטיים. לעומת זאת, החברה נוהגת ליצור הפרשה ספציפית לחובות מסופקים בגין מלוא החוב של לקוחות מסחריים אשר פגרו בתשלום למעלה משלושה חודשים. במהלך שנת 2009, כל הלקוחות פרעו את חובם במועד הקבוע בהסכמים, למעט לקוח מסחרי אחד שבתחילת שנת 2009 רכש מהחברה סחורה במחיר כולל של 50,000 ש"ח וטרם פרע את חובו נכון ליום 31 בדצמבר 2009.

**בדרש** – רשמו את כל פקודות היומן הקשורות ליתרות המלאי, הלקוחות והספקים בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרות המלאי, הלקוחות והספקים כפי שתוצגנה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009. מצאו את סכומם של סעיפי המכירות ועלות המכר כפי שיוצגו בדוח רווח והפסד של החברה לשנת 2009. בהנחה שהחברה מעוניינת להציע ללקוחות המסחריים הנחה על רכישת מוצרים במזומן, חשב את שיעור ההנחה מתוך המחיר בעסקת אשראי לארבעה חודשים כאשר הריבית האפקטיבית הגלומה בעסקת אשראי הינה בשיעור של 1% לחודש.

### שאלה 3 (25 נקודות)

בסמוך לאחר הקמתה, ביום 1 באפריל 2007, שכרה החברה מבנה משרדים קטן ושילמה תמורתו שכר דירה לשלוש שנים מראש. הנהלת החברה מייחסת 50% מעלויות השכירות של המבנה לפעילות השיווק ואילו היתרה מיוחסת לפעילות המנהלה.

ביום 10 באפריל 2007, שכרה החברה מנכ"ל, שתי מזכירות וארבעה אנשי מכירות. השכר החודשי של כל עובדי החברה משולם ביום הראשון של החודש העוקב (למשל, השכר בגין חודש ינואר משולם ביום 1 בפברואר). שכר העובדים לא השתנה במהלך השנים, למעט העלאה של 10% בשכרם של אנשי המכירות החל מיום 1 באוגוסט 2008 והעלאה נוספת של 5% בשכר אנשי המכירות החל מיום 1 באוקטובר 2009.

ביום 1 באפריל 2007, החברה רכשה מבנה מכירות בעלות של 2,400,000 ש"ח. החברה מייחסת 40% מהעלות לקרקע ואת היתרה למבנה. להערכת החברה, אורך החיים הכלכלי של המבנה הינו 40 שנים ובתום תקופה זו הערך הכלכלי המיוחס למבנה (ללא הקרקע) צפוי להיות אפסי. הנהלת החברה סבורה כי שיטת הפחת לפי הקו הישר היא השיטה המייצגת בצורה הטובה ביותר את אופן צריכת ההטבות מהמבנה.

ביום 1 ביולי 2007 רכשה החברה חמש מכוניות זהות. מכונית אחת משמשת את המנכ"ל וארבע המכוניות האחרות משמשות את עובדי המכירות. החברה מפחיתה את המכוניות בקו ישר על פני חמש שנים עם ערך גרט של 20% מעלותן המקורית. ביום 1 בדצמבר 2009 נגנבה המכונית של המנכ"ל והחברה קבלה פיצוי בסך 40,000 ש"ח מחברת הביטוח. החברה טרם רכשה מכונית חדשה למנכ"ל.

מלבד מבנה המכירות והמכוניות אין לחברה רכוש קבוע נוסף.

**גדרש** – מצאו את עלותן המקורית של המכוניות. רשמו את כל פקודות היומן הקשורות להוצאות שכר הדירה, להוצאות שכר העבודה ולרכוש הקבוע בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרות הוצאות שכ"ד מראש, הוצאות שכ"ע לשלם והרכוש הקבוע במאזני החברה ליום 31 בדצמבר 2008 וליום 31 בדצמבר 2009. מצאו את סכומן של הוצאות שכר הדירה, הוצאות שכר העבודה והוצאות הפחת לשנת 2009 וחשבו איזה חלק מתוכם יסווג לסעיף הוצאות המכירה ואיזה חלק מתוכם יסווג לסעיף הוצאות הנהלה וכלליות בדוח רווח והפסד לשנת 2009. חשבו מהו סכום ההשפעה של אירוע גניבת המכונית של המנכ"ל על הרווח שרשמה החברה בשנת 2009 והסבירו באיזה סעיף בדוח רווח והפסד הוא נרשם.

#### שאלה 4 (25 נקודות)

עם הקמתה, ביום 1 בינואר 2007, לקחה החברה הלוואה לחמש שנים מבנק המטמון. ההלוואה לא צמודה ונושאת ריבית. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומי קרן שווים המשולמים בתחילת כל שנה, ביום 1 בינואר. בכל מועד של פירעון קרן משתלמת בנוסף גם הריבית השוטפת על ההלוואה לשנה שחלפה. מלבד הלוואה זו לא נטלה החברה הלוואות נוספות במהלך שנות פעילותה העסקית.

בתחילת שנת 2010, בעקבות תכניות של החברה להרחבת הפעילות העסקית שלה, שקלה ההנהלה אפשרות לגייס הלוואה בנקאית נוספת בסך 5,000,000 ש"ח לתקופה של שנתיים. החברה מעוניינת לשלם את מלוא קרן ההלוואה ואת כל הריבית הנצברת בגינה בתשלום בודד כעבור שנתיים ממועד לקיחת ההלוואה. לצורך גיוס ההלוואה פנתה החברה לשני בנקים – בנק המטמון איתו החברה עובדת כבר שנים ובנק האוצר. בנק המטמון הציע לחברה הלוואה צמודת מדד הנושאת ריבית שנתית בשיעור של 5%. בנק האוצר הציע לחברה הלוואה לא צמודה הנושאת ריבית שנתית בשיעור של 8%. בנק האוצר דרש בנוסף עמלת התקנה חד-פעמית בשיעור של 2% ממלוא קרן ההלוואה. עמלת התקנה לא נדרשה בבנק המטמון בשל היותה של החברה לקוח עסקי ותיק של הבנק. ההנהלה מעריכה כי מדד המחירים לצרכן צפוי לעלות בשיעור של 4% בכל אחת מהשנתיים הקרובות.

**נדרש –** מצאו את קרן ההלוואה שהחברה לקחה עם הקמתה ואת שיעור הריבית השנתי בגינה. רשמו את כל פקודות היומן הקשורות להלוואות לזמן ארוך ולהוצאות המימון בגינן בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרת ההלוואות לזמן ארוך (בניכוי החלויות השוטפות) ואת יתרת החלויות השוטפות (כולל הריבית לשלם) על הלוואות לזמן ארוך כפי שתוצגנה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009. חשבו את סכום הוצאות המימון בגין ההלוואה לשנת 2009. בהתבסס על ההצעות למתן אשראי שניתנו לחברה בתחילת שנת 2010 על ידי בנק המטמון ובנק האוצר, הציעו להנהלת החברה את הדרך הזולה ביותר לגיוס האשראי הדרוש לה.

אוניברסיטת תל-אביב  
הפקולטה לניהול  
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים  
תחוג לחשבונאות

## הנה"ח וחשובים מסחריים

סמסטר א' תשי"ע  
מועד א'

מועד הבחינה: יום שישי 5.2.10 שעה 08:30

כחמיון

# סמך ונ"ה

31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	מאזן
1,347,620 ?	?		מזומן
4,100,000	3,900,000 ?		לקוחות
1,606,957	1,080,000 ?		מלאי
54,000 ?		486,000	הוצאות מראש
2,524,200 ?		2,800,800	רכוש קבוע
(2,560,000)	(2,200,000) ?		ספקים
(76,960)	(75,200)	(72,000)	הוצאות לשלם
(1,224,000) ?		(1,440,000)	חליות שוטפות
(1,800,000)	(2,700,000) ?		הלוואות ז"א



## פקודות יומן

<u>זכות</u>	<u>חובה</u>	
		<b>פרעון קרן חלקי ותשלום ריבית</b>
	1,332,000	חובה חלויות שוטפות
1,332,000		מזומן
		<b>צבירת הוצאות ריבית</b>
	324,000	הוצאות מימון
324,000		חלויות שוטפות
		<b>העברת הקרן העומדת להפרע לחלויות שוטפות</b>
	900,000	הלוואות ז"א
900,000		חלויות שוטפות
<b>יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2007</b>		
	{1,440,000}	חלויות שוטפות
4,500,000*4/5=	(3,600,000)	הלוואות לז"א
<b>יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2008</b>		
	{1,332,000}	חלויות שוטפות
900,000+12%*3,600,000=	(2,700,000)	הלוואות לז"א
2,700,000*5/3=	4,500,000	קרן ההלוואה
4,500,000/5=	900,000	תשלום קרן שנתי
(1,440,000-900,000)/4,500,000=	12.00%	שיעור ריבית שנתי
<b>יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2009</b>		
	{1,224,000}	חלויות שוטפות
	(1,800,000)	הלוואות לז"א
<b>יתרות תוצאתיות לשנת 2008</b>		
	324,000	הוצאות מימון בגין הלוואות ז"א
<b>השנואה בין שתי ההצעות למתן הלוואה חדשה</b>		
(1.04*1.05)^2-1=	19.25%	שיעור הריבית האפקטיבית לשנתיים הגלום בהצעה של בנק המטמון
1.08^2/0.98-1=	19.02%	שיעור הריבית האפקטיבית לשנתיים הגלום בהצעה של בנק האוצר
		ההצעה של בנק האוצר זולה יותר

**פקודות יומן**

<u>חובה</u>	<u>זכות</u>	
הוצאות שכר דירה מבנה משרדים		
הוצאות מכירה - שכ"ד	108,000	50%
הוצאות הנה"כ - שכ"ד	108,000	50%
הוצאות שכ"ד מראש	216,000	$12 \times 486,000 / 27 =$
הוצאות שכר עבודה		
הוצאות מכירה - שכ"ע	427,680	$9 \times 35,200 + 3 \times 36,960 =$
הוצאות הנה"כ - שכ"ע	480,000	$12 \times (72,000 - 32,000) =$
הוצאות שכ"ד מראש	75,200	נתון
הוצאות שכ"ע מראש	76,960	$75,200 + 0.05 \times 35,200 =$
הוצאות שכ"ע מזומן	905,920	
הוצאות פחת מבנה		
הוצאות מכירה - פחת	36,000	$0.6 \times 2,400,000 / 40 =$
רכוש קבוע (פ.ג.)	36,000	
הוצאות פחת מכונות		
הוצאות מכירה - פחת	59,520	$4 \times 93,000 \times 0.8 / 5 =$
הוצאות הנה"כ - פחת	13,640	$(93,000 \times 0.8 / 5) \times 11 / 12 =$
רכוש קבוע (פ.ג.)	73,160	
הפסד הון מגניבת מכונות		
מזומן	40,000	נתון
הוצאות אחרות - הפסד הון	(17,040)	
רכוש קבוע	57,040	$353,400 / 5 - 13,640 =$

**יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2007**

הוצאות שכ"ד מראש	486,000	
הוצאות שכ"ע לשלם	(72,000)	
מבנה	2,373,000	$2,400,000 - 36,000 \times 9 / 12 =$
מכונות	427,800	P.N.
רכוש קבוע	2,800,800	
עלות מקורית מכונות	93,000	
הוצאות שכ"ד לחודש	18,000	$486,000 / 27 =$

**יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2008**

הוצאות שכ"ד מראש	270,000	$15 \times 18,000 =$
הוצאות שכ"ע לשלם	(75,200)	
מבנה	2,337,000	$2,400,000 - 36,000 \times 21 / 12 =$
מכונות	353,400	
רכוש קבוע	2,690,400	
הוצאות שכ"ע אנשי מכירות לפני העלאת השכר	32,000	$(75,200 - 72,000) / 0.1 =$
הוצאות שכ"ע אנשי מכירות אחרי העלאת השכר הראשונה	35,200	
הוצאות שכ"ע אנשי מכירות אחרי העלאת השכר השניה	36,960	

**יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2009**

הוצאות שכ"ד מראש	54,000	$3 \times 18,000 =$
הוצאות שכ"ע לשלם	(76,960)	
מבנה	2,301,000	$2,400,000 - 36,000 \times 33 / 12 =$
מכונות	223,200	
רכוש קבוע	2,524,200	

**יתרות תוצאות לשנת 2008**

הנה"כ	מכירה		
108,000	108,000	216,000	הוצאות שכ"ד
480,000	427,680	907,680	הוצאות שכ"ע
13,640	95,520	109,160	הוצאות פחת
		17,040	הוצאות אחרות (הפסד הון)